2039

Hoge commissaris te Djakarta (Lamping) aan minister van Uniezaken en Overzeese Rijksdelen (Peters), 6 nov. 1951

Mede bestemd voor Stikker.

Berichten over de voorgestelde grondwetsherziening, met name het opnemen van de benaming 'Nederlands Nieuw-Guinea', hebben hier sterk de aandacht getrokken. Een overzicht van de voornaamste persstemmen over dit onderwerp zend ik U heden luchtgewijs. Hier moge slechts het volgende worden genoemd.

'*Abadi*' spreekt van felle en scherpe reacties bij Indonesische politici en vreest dat besprekingen over de herziening van de Nederlands-Indonesische betrekkingen 'wel eens zeer moeilijk zouden kunnen worden'. Een verklaring in dezelfde geest werd afgelegd door Mr. Tambunan. Opmerkelijk is, dat ook '*Pedoman*' van de PSI, die zich over Irian nooit bijzonder druk heeft gemaakt, in een artikel scherp commentaar levert.

De PNI adviseert tot officiële demarche bij de Nederlandse Regering en meent, dat, indien grondwetsherziening op het punt van Nieuw-Guinea door de pers juist blijkt te zijn weergegeven, dit voor de Indonesische Regering als een 'onvriendelijke daad' tegenover het Indonesische volk ware aan te merken en dat de Regering hiermede uitvoering van haar opzet om de Unie te beëindigen in overeenstemming dient te brengen.

Supomo gaf aan Antara als zijn mening te kennen dat de Iriankwestie moet worden opgelost avant het herzieningsontwerp wet zal zijn geworden, omdat oplossing van deze kwestie bijzonder moeilijk is, om niet te zeggen onmogelijk zal zijn indien grondwetswijziging eenmaal tot stand gekomen is. Hij acht het voor de stabiliteit van de Indonesische politiek noodzakelijk, dat Irian weer in het Indonesisch grondgebied wordt opgenomen; deze stabiliteit op haar beurt is 'vitaal' voor de rust in de wereld.

Mononutu verklaarde, dat de reacties op de voorgenomen herziening Nederlandse grondwet de volle aandacht van de Regering heeft. Hij sprak de hoop uit, dat het Kabinet in zijn vergadering van heden zijn standpunt zou bepalen ten opzichte van het Nederlandse voornemen om Irian in de grondwet op te nemen. De Kabinetszitting van heden zal namelijk gewijd zijn aan rapport commissie Supomo en de aangelegenheden, welke daarmede verband houden aldus Mononutu.

Kenmerk: Lamping 237.
© NA, archief Minkol., codetel. 19514
http://resources.huygens.knaw.nl/indonesischebetrekkingen1945-1969/Nederlands-indonesischeBetrekkingen1950-1963/Document/17473